

LINGUA LATINA PER SE ILLUSTRATA

IMPERIVM ROMANVM

GRAMMATICA NOVA

MASCULINUM

-us

-i

FEMININUM

-a

-ae

NEUTRUM

-um

-a

SINGULARIS

PLURALIS

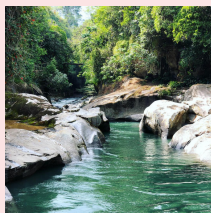
IN+ ABLATIVUS

♀ -a
♂ ○ -o

EST

SUNT

Nilus fluvius magnus est
Nilus et Rhenus fluvij magni sunt

EXEMPLA

Corsica insula magna est
Corsica et Eubea insulae magnae sunt

Tusculum oppidum magnum est
Tusculum et Roma oppida magna sunt

in fluvio
in insula
in oppido

VOCABULA NOVA

fluvius insula oppidum oceanus imperium provincia numerus linera
vocabulum capitulum syllaba exemplum pensum magnus parvus
Graecus Romanus Latinus multi pauci unus duo tres sex mille
primus secundus tertius est sunt in et sed non quoque -ne? ubi?
num? quid? grammatica singularis pluralis

FAMILIA ROMANA

GRAMMATICA NOVA

GENETIVUS

MASCULINUM

-i

-orum

FEMININUM

-ae

-arum

NEUTRUM

-i

-orum

SINGULARIS

PLURALIS

Iulius pater Marcj et Quintj est. Iulius pater Iuliae quoque est.

Aemilia est mater Marcj et Quintj et Iuliae. Marcus filius Iulij est. Marcus filius Aemiliae est. Iulius est dominus Medi et Davi. Iulius dominus servorum est et pater liberorum. Aemilia domina ancillarum est.

FAMILIA ROMANA

IVLIVS

AEMILIA

MARCVS

QVINTVS

IVLIA

DOMINVS

PVERI

PVELLA

DOMINA

SYRA DAVVS MEDVS

DELIA

ANCILLAE ET SERVI

GENETIVUS (CN)

Marcus filius Aemiliae est.

Nom.

Nom.

Gen.

Verbum

quis? Marcus, Iulius...

quae? Aemilia, Syra...

quid? Oppidum, insula...

cuius? Marci, Aemiliae...

quot? I, II, III...

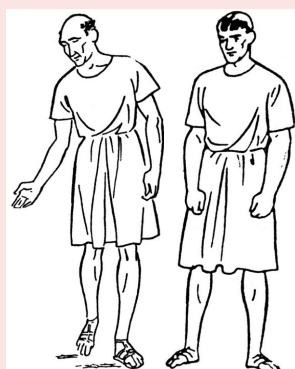
EXEMPLA

Iulius

servi

Aemilia

ancillae

Iulius dominus servj est
Iulius dominus servorum est

Aemilia domina ancillae est
Aemilia domina ancillarum est

DOMINVS

d est prima littera vocabulj 'dominus'.
Numerus vocabulorum magnus est.

VOCABULA NOVA

vir femina puer puella familia pater mater filius filia liberi servus
dominus ancilla domina liber titulus pagina antiquus novus ceteri
meus tuus centum duae tria -que quis? quae? qui? cuius?
quot? masculinum femininum neutrum genetivus

LINGUA LATINA PER SE ILLUSTRATA

PVER IMPROBVS

GRAMMATICA NOVA

ACCUSATIVUS

MASCULINUM
-um

FEMININUM
-am

SINGULARIS

Aemilia Iulium vocat.

nominativus

accusativus

verbum

AEMILIA EUM VOCAT

sujeto

CD

verbum

Iulius Aemiliam vocat.

nominativus

accusativus

verbum

IULIUS EAM VOCAT

sujeto

CD

verbum

QUI / QUAE

Puer **qui** ridet Marcus est

Puer **quem** Marcus pulsat Quintus est

Puella **quae** cantat Iulia est

Puella **quam** Marcus pulsat Iulia est

EXEMPLA

verba

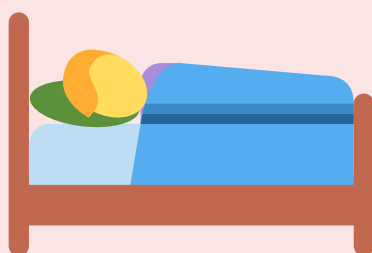
Iulia cantat
Marcus ridet
Iulius dormit

cur? quia...

Cur Iulius Quintum non audit?

Iulius eum non audit, **quia** dormit.

Samuel **me** pulsat

Samuel **te** pulsat

VOCABULA NOVA

scaena persona mamma laetus iratus probus improbus cantat
pulsat plorat ridet videt vocat venit interrogat respondet dormit
audit verberat me te eum eam neque iam cur? quia o! hic qui quae
quem quam nominativus accusativus verbum

DOMINVS ET SERVI

GRAMMATICA NOVA

VOCATIVUS

MASCULINUM
-e

SINGULARIS

IMPERATIVUS

Imperator **imperat**

SERVUS EUM VOC**AT**
 SERVUS TAC**ET** ET AUD**IT**
 SERVUS SACCULUM SUM**IT**
 ET DISCED**IT**

INDICATIVUS

Servus **paret**

QUI / QUAE / QUOD

QUI: MASCULINUM

QUAE: FEMININUM

QUOD: NEUTRUM

Puer qui ridet est Marcus
 Puella quae plorat est Iulia

Iulius baculum, quod in mesa est, videt

EXEMPLA

NUMERARE

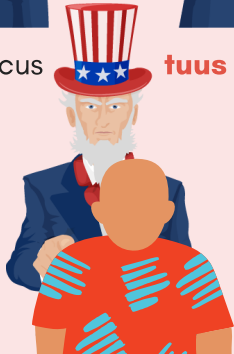
I unus, una, unum
 II duo, duae, duo
 III tres, tria
 IV quattuor
 V quinque
 VI sex
 VII septem
 VIII octo
 IX novem
 X decem

meus saccus

tuus saccus

suus saccus

Caesar **adest**Caesar **abest**

VOCABULA NOVA

sacculus pecunia nummus mensa baculum vacuus bonus quattuor
 quinque septem octo novem decem habet numerat adest abest
 salutat tacet accusat ponit sumit discedit imperat paret nullus eius
 suus is quod rursus tantum salve vocativus imperativus indicativus

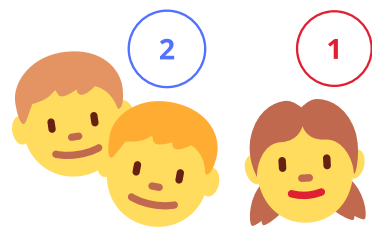
V

LINGUA LATINA PER SE ILLUSTRATA

VILLA ET HORTVS

GRAMMATICA NOVA

ACCUSATIVUS

IULIUS NON **UNUM FILIUM**,
SED **DUOS FILIOS** HABET

IULIUS NON **DUAS FILIAS**,SED
UNAM FLIAM HABET

VILLA NON **UNUM**
CUBICULUM, SED **MULTA**
CUBICULA HABET

MASCULINUM

-um

-os

FEMININUM

-am

-as

NEUTRUM

-um

-a

SINGULARIS

PLURALIS

IMPERATIVUS

PLURALIS

VOCATE ME!
TACETE ET AUDITE!
SUMITE SACCULUM!
DISCEDITE, SERVE!

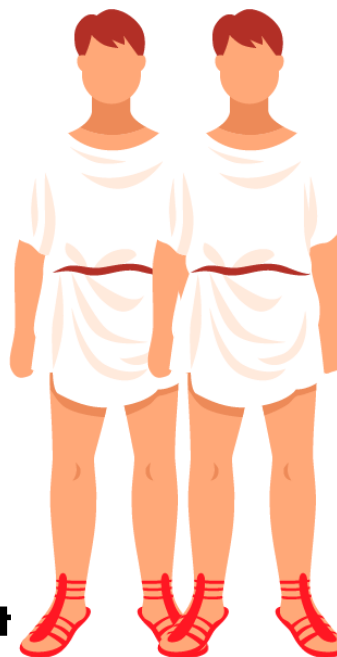

Imperator **imperat**

SERVI EUM VOCANT
SERVUS TACENT ET AUDIUNT
SERVUS SACCULUM SUMUNT
ET DISCEDUNT

INDICATIVUS

Servi **parent**

ABLATIVUS

+ in
+ ex
+ cum
+ ab
+ sine

MASCULINUM

-o

-is

FEMININUM

-a

-is

NEUTRUM

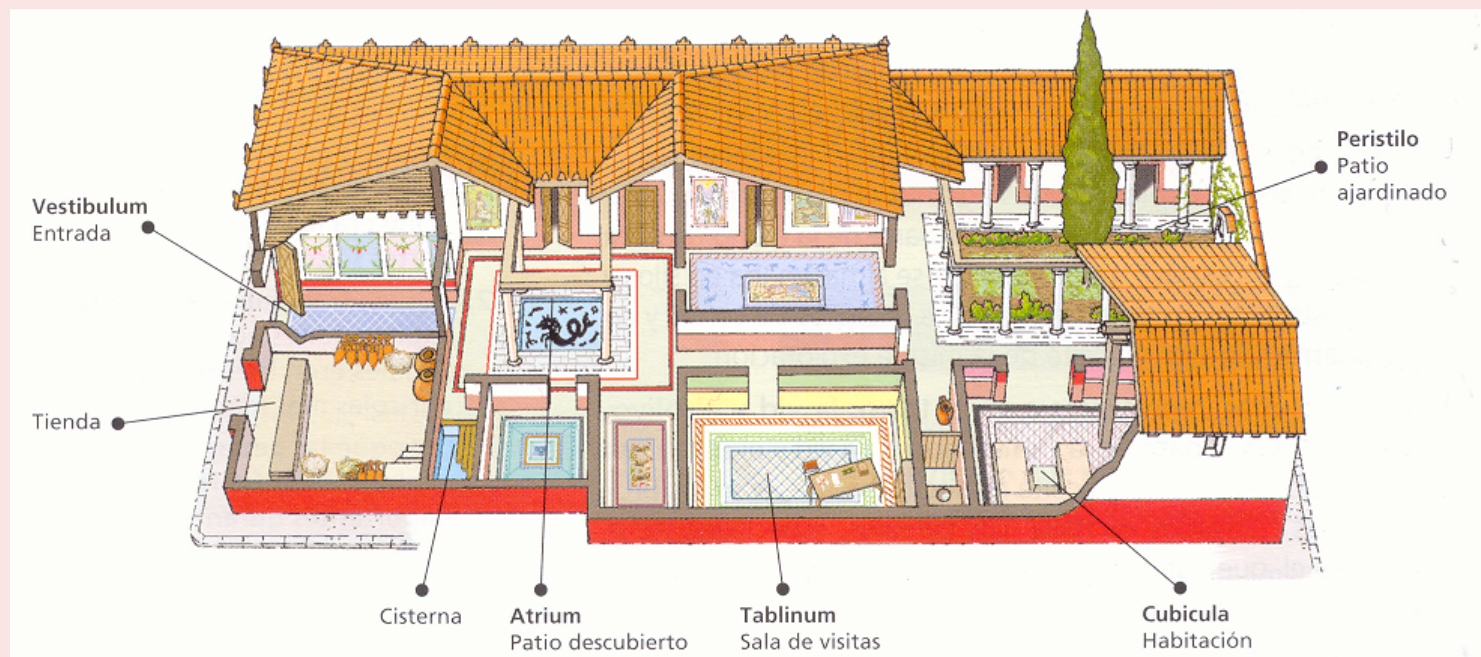
-o

-is

SINGULARIS

PLURALIS

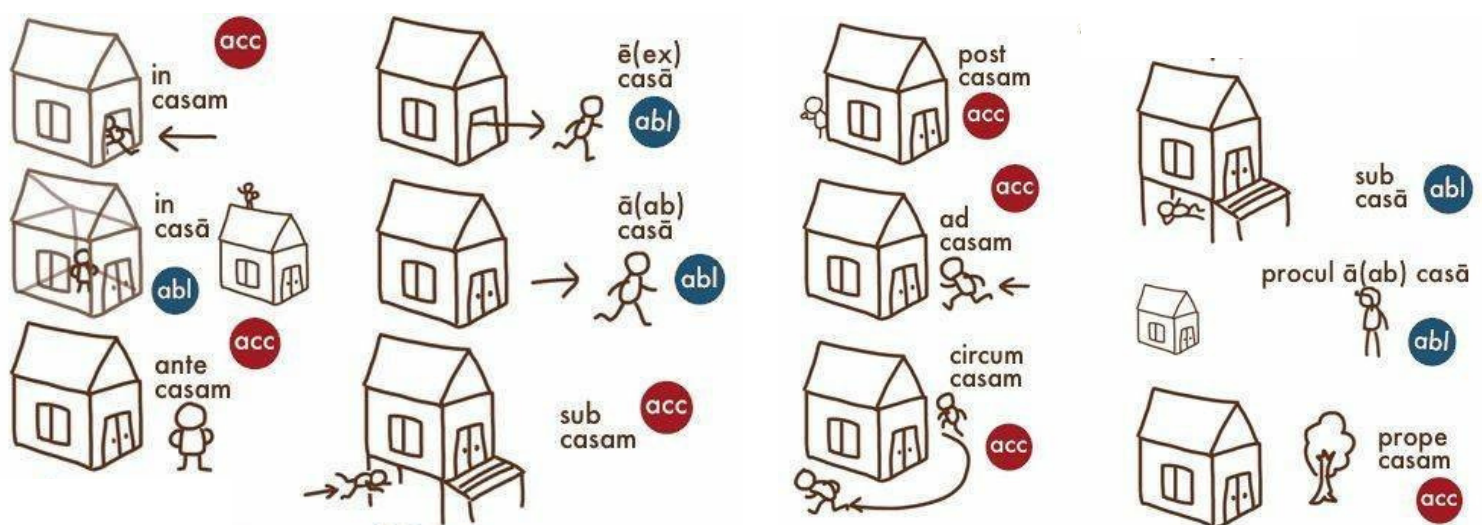
VOCABULA NOVA

villa hortus rosa lilium nasus ostium fenestra atrium impluvium aqua
peristylum cubiculum pulcher foedus solus habitat amat carpit
delectat agit etiam cum sine ab ex ea id eo ea ii eae ea eos eas
eorum earum iis ablativus

VIA LATINA

GRAMMATICA NOVA

PRAEPOSITIONES

VOX PASSIVA

VOX ACTIVA

Servus saccum **portat**.

VOX PASSIVA

Saccus **a servo** **portatur**.

VOX ACTIVA

Servi saccos **portant**.

VOX PASSIVA

Sacci **a servis** **portantur**.

COMPLEMENTO AGENTE EN PASIVA

A/AB + ABLATIVUS

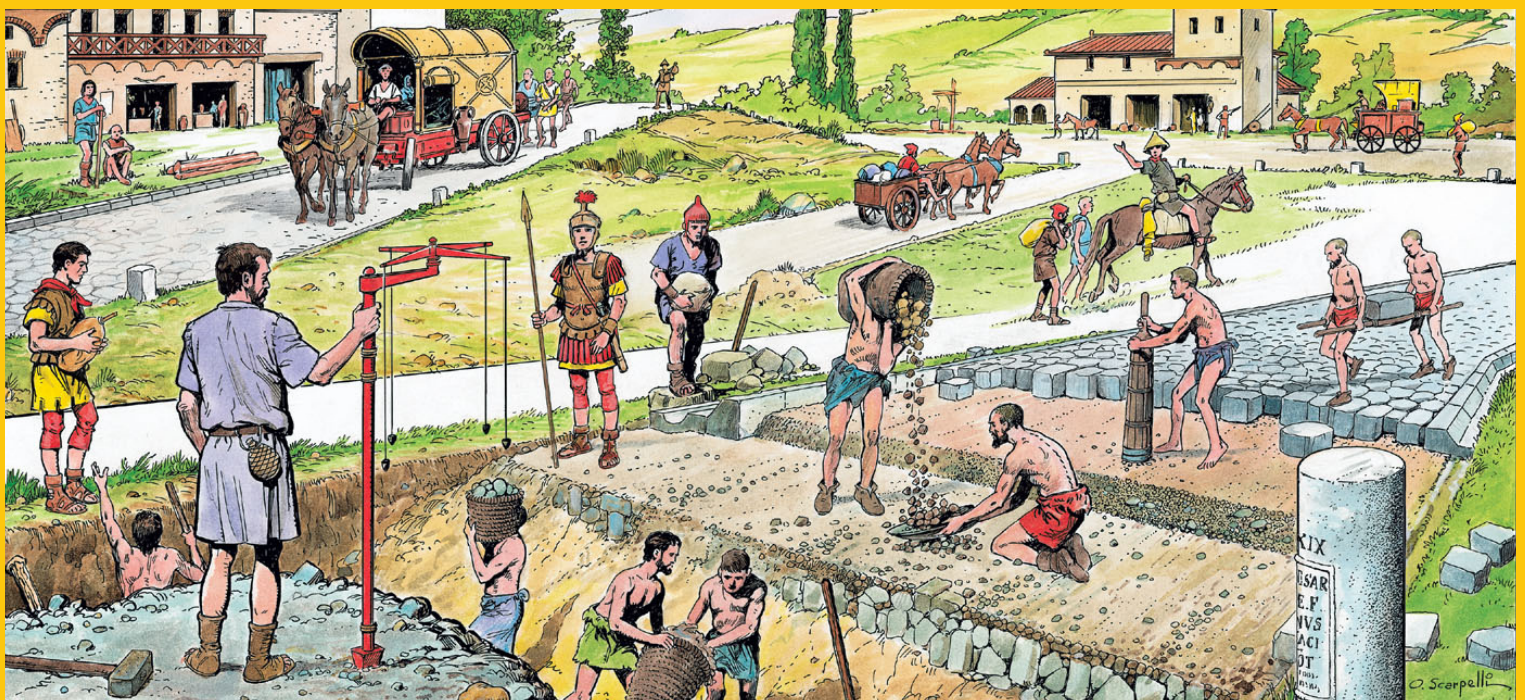
ALIA VERBA VOCE PASSIVA

SINGULARIS

amatur
videtur
ponitur
auditur

PLURALIS

amantur
videntur
ponuntur
audiuntur

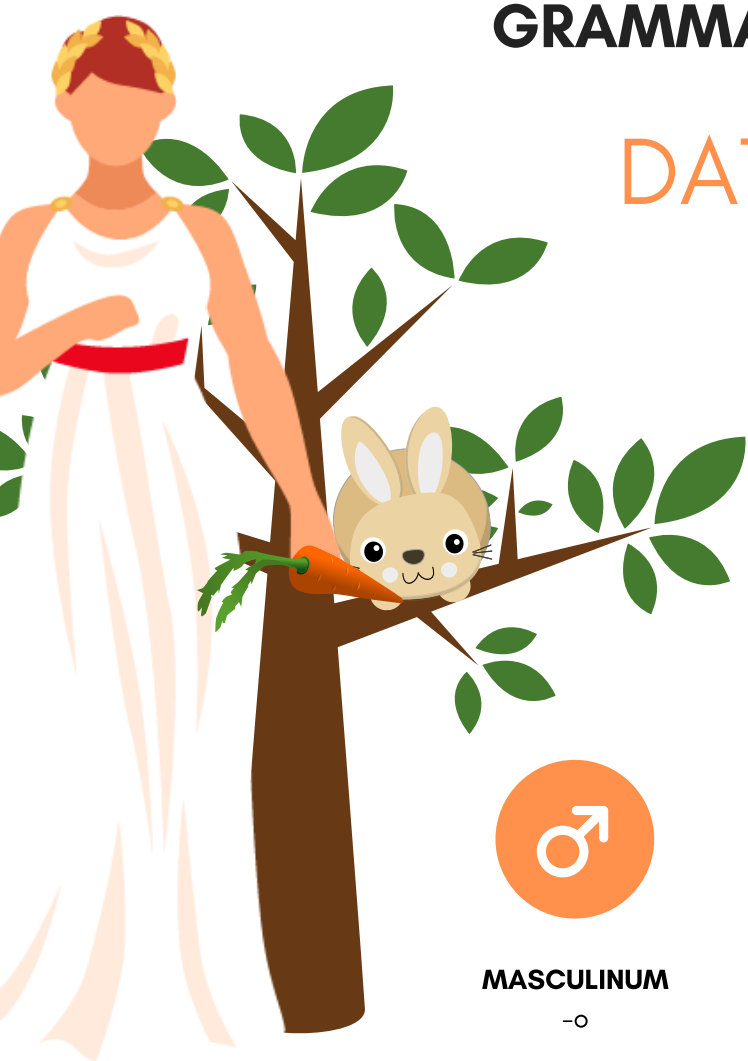
VOCABULA NOVA

vivia murus porta lectica saccus umerus amicus
inimicus equus amica longus malus fessus duodecim it eunt portat
ambulat vehit limet intrat tam quam inter prope procul ab
circum ad ante post apud per nam itaque autem unde? quo?
praepositio locativus activum passivum

PUELLA ET ROSA

GRAMMATICA NOVA

DATIVUS

PUELLA CAROTAM **CUNICULO** DAT.

nom.

accu.

dat.

verbum

CUNICULO est casuus dativus

MASCULINUM

-o

-is

FEMININUM

-ae

-is

NEUTRUM

-o

-is

SINGULARIS

PLURALIS

TOTII TOTIIS OSCULOS DANT
AMOR OMNIA VINCIT

Clodia **Marco** osculum dat.

Caesar **Lucio** osculum dat.

Lucrecia **Octaviae** osculum dat.

lacrimare

oculus

claudit / claudiunt

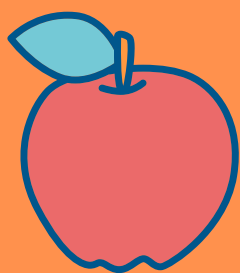
aperit / aperiunt

saccus
plenus

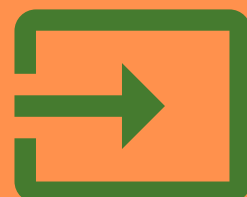
pirum

malum

currit

exit

VOCABULA NOVA

oculus lacrima speculum ostiarius malum pirum osculum formosus
plenus exspectat tenet lacrimat aperit claudit vertit terget advenit inest
dat adit currit exit esse hic haec hoc immo nonne? et...et neque...
neque solum illic e ei iis cui dativus

LINGUA LATINA PER SE ILLUSTRATA

TABERNA ROMANA

GRAMMATICA NOVA

PRONOMINA

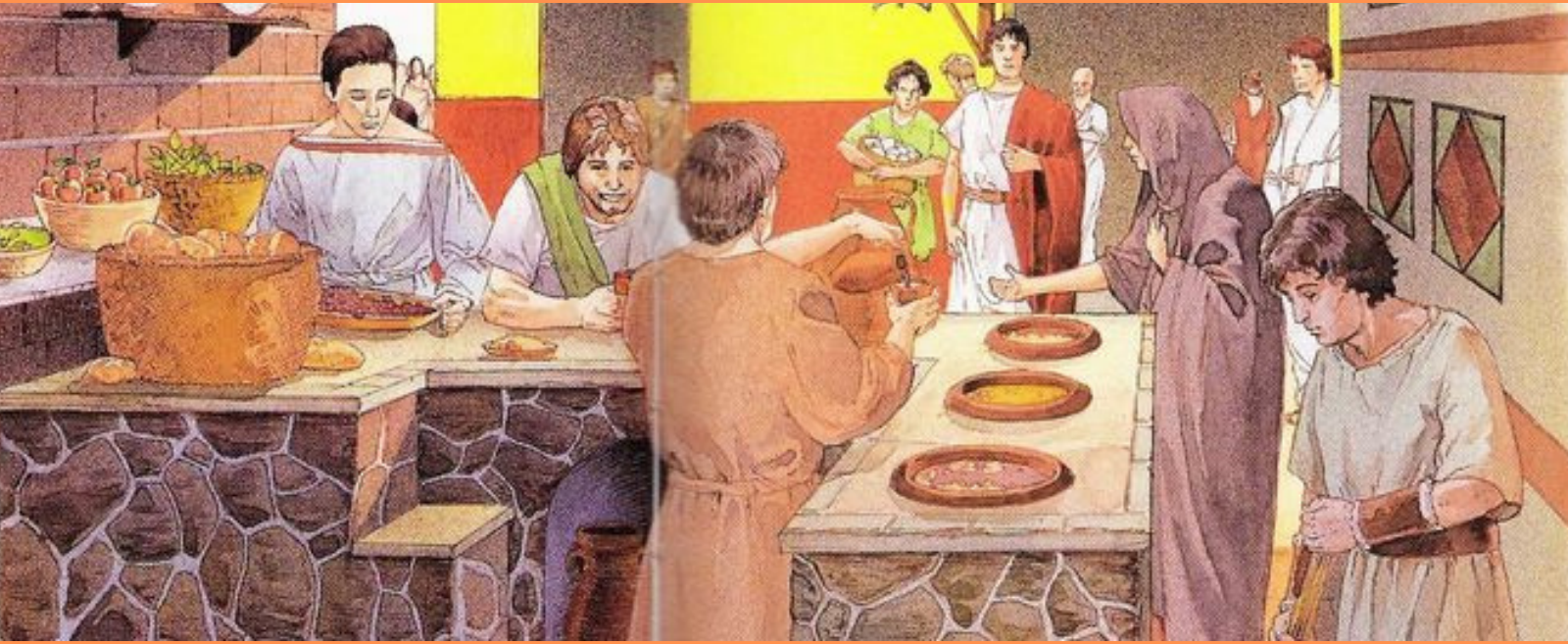
Caso	Singular			Plural		
	Masc.	Fem.	Neutro	Masc.	Fem.	Neutro
Nominativo	is	ea	id	ei / ii	eae	ea
Acusativo	eum	eam	id	eos	eas	ea
Genitivo	eius	eius	eius	eorum	earum	eorum
Dativo	ei	ei	ei	eis / iis	eis / iis	eis / iis
Ablativo	eo	ea	eo	eis / iis	eis / iis	eis / iis

Caso	Singular			Plural		
	Masc.	Fem.	Neutro	Masc.	Fem.	Neutro
Nominativo	ille	illa	illud	illi	illae	illa
Acusativo	illum	illam	illud	illos	illas	illa
Genitivo	illius	illius	illius	illorum	illarum	illorum
Dativo	illi	illi	illi	illis	illis	illis
Ablativo	illo	illa	illo	illis	illis	illis

Caso	Singular			Plural		
	Masc.	Fem.	Neutro	Masc.	Fem.	Neutro
Nominativo	hic	haec	hoc	hi	hae	haec
Acusativo	hunc	hanc	hoc	hos	has	haec
Genitivo	huius	huius	huius	horum	harum	horum
Dativo	huic	huic	huic	his	his	his
Ablativo	hoc	hac	hoc	his	his	his

Pronombres Relativos: qui-quae-quod (que, el/la/lo cual)							
SING.	Masc.	Fem.	Neut.	PL.	Masc.	Fem.	Neut.
N.	qui	quae	quod	N.	qui	quae	quae
Ac.	quem	quam	quod	Ac.	quos	quas	quae
G.	cuius			G.	quorum	quarum	quorum
D.	cui			D.	quibus		
Ab.	quo	qua	quo	Ab.	quibus		

Pronombres Interrogativos: quis/qui-quae-quis/quod (¿quién?¿cuál?)							
SING.	Masc.	Fem.	Neut.	PL.	Masc.	Fem.	Neut.
N.	quis/qui	quae	quid/quod	N.	qui	quae	quae
Ac.	quem	quam	quid/quod	Ac.	quos	quas	quae
G.	cuius			G.	quorum	quarum	quorum
D.	cui			D.	quibus		
Ab.	quo	qua	quo	Ab.	quibus		

VOCABULA NOVA

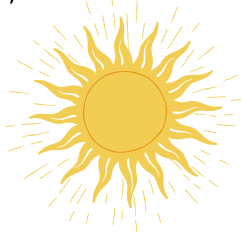
taberna gemma margarita tabernarius ornamentum anulus linea digitus
collum pretium sestertius pecuniosus gemmatus medius quartus viginti
octoginta nonaginta vendit consistit emit aspicit abit accipit
ornat clamat monstrat ostendit constat convenit alius ille
tantus...quantus satis nimis aut pronomen

PASTOR ET OVES

GRAMMATICA NOVA

TERTIA DECLINATIO

sol, solis

canis, canis

	Sing.	Plūr.	Sing.	Plūr.
Nōm. [A]	pāstor	pāstōr ēs	[B] ov is	ov ēs
Acc.	pāstōr em	pāstōr ēs	ov em	ov ēs
Gen.	pāstōr is	pāstōr um	ov is	ov ium
Dat.	pāstōr ī	pāstōr ibus	ov ī	ov ibus
Abl.	pāstōr e	pāstōr ibus	ov e	ov ibus

[A] Ut ‘pāstor’ dēclīnantur haec vocābula: sōl sōlis, timor -ōris, clāmor -ōris (masc.); arbor -oris (fēm.); cēt.

[B] Ut ‘ovis’ dēclīnantur haec vocābula: pānis, collis, vallis, canis (gen. plūr. canum); nūbēs -is (nōm. sing. -ēs); mōns montis, dēns dentis (nōm. sing. -s < -ts); et alia multa. Fēmi-nīna sunt: ovis, vallis, nūbēs; masculīna: pānis, collis, mōns, dēns.

NOM

Ovis est alba

Oves sunt albae

ABL

Pastor cum ove

Pastor cum ovibus

ACCU

Pastor habet ovem

Pastor habet oves

GEN

Pastor ovis

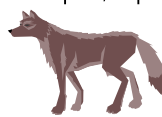
Pastor ovium

DAT

Pastor dat herbam ovi

Pastor dat herbam ovibus

lupus, lupi

DECLINATIO PRIMA

	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	īnsul a	īnsul ae
Accūsātīvus	īnsul am	īnsul ās
Genetīvus	īnsul ae	īnsul ārum
Datīvus	īnsul ae	īnsul īs
Ablātīvus	īnsul ā	īnsul īs

DECLINATIO

SECUNDA

	Sing.	Plūr.	Sing.	Plūr.
Nōm. [A]	serv us	serv i	[B] verb um	verb a
Acc.	serv um	serv ōs	verb um	verb a
Gen.	serv i	serv ōrum	verb i	verb ōrum
Dat.	serv ō	serv īs	verb ō	verb īs
Abl.	serv ō	serv īs	verb ō	verb īs

VOCABULA NOVA

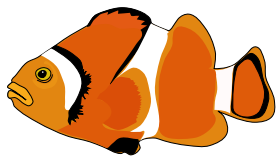
campus pastor canis ovis cibus herba rivus panis mons vallis collis arbor
silva lupus sol caelum terra nubes umbra vestigium timor dens clamor
modus niger albus undecentum est edunt bibit lucet petit
ducit iacet relinquit latrat errat quaerit reperit ululat balat accurrit
imponit ipse procul supra sub dum ut declinatio declinat

BESTIAE ET HOMINES

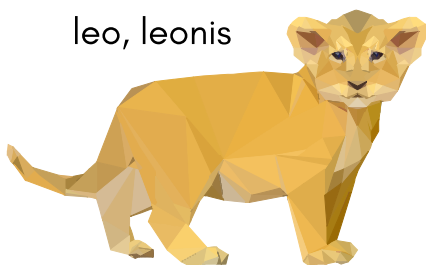
GRAMMATICA NOVA

TERTIA DECLINATIO II

avis, avis

piscis,
piscis

leo, leonis

Dēclīnātiō tertiā

‘Avis’ (*f*) et ‘piscis’ (*m*) dēclīnantur ut ‘ovis’. Ut ‘pāstor’ dēclīnātur ‘mercātor’ (*m*).

‘Leō’ (*m*) et ‘homō’ (*m*) dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>
<i>Nōm.</i>	leō	leōn ēs	homō	homin ēs
<i>Acc.</i>	leōn em	leōn ēs	homin em	homin ēs
<i>Gen.</i>	leōn is	leōn um	homin is	homin um
<i>Dat.</i>	leōn ī	leōn ibus	homin ī	homin ibus
<i>Abl.</i>	leōn e	leōn ibus	homin e	homin ibus

‘Vōx’ (*f*) et ‘pēs’ (*m*) dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>
<i>Nōm.</i>	vōx	vōc ēs	pēs	ped ēs
<i>Acc.</i>	vōc em	vōc ēs	ped em	ped ēs
<i>Gen.</i>	vōc is	vōc um	ped is	ped um
<i>Dat.</i>	vōc ī	vōc ibus	ped ī	ped ibus
<i>Abl.</i>	vōc e	vōc ibus	ped e	ped ibus

‘Flūmen’, ‘mare’, ‘animal’ (*n*): vidē cap. XI.

INFINITIVUS

CONIUGATIO

1 -are

2 -ēre

3 -ere

4 -ire

ACTIVUM

portare

videre

ponere

audire

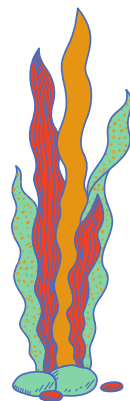
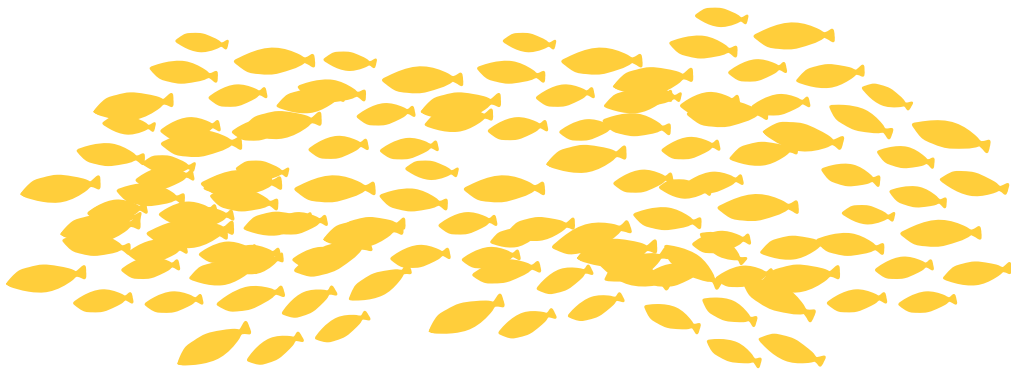
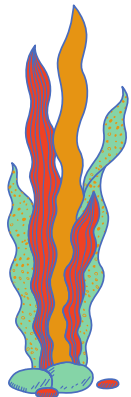
PASSIVUM

portari

videri

poni

audiri

Pisces numer**ari** non possunt.

**Neptunus non
homo, sed deus
est.**

VOCABULA NOVA

asinus leo bestia homo fera avis piscis aquila aer ala pes cauda
petasus deus mercator nuntius mare flumen anima pulmo
animal nidus ramus folium ovum pullus pila vox lectus ferus vivus
mortuus crassus tenuis perterritus capere volare natare movere facere
vivere spirare parere ludere canere audere occultare ascendere
sustinere cadere potest possunt vult volunt necesse est nemo cum quod
enim ergo infinitivus

LINGUA LATINA PER SE ILLUSTRATA

CORPVS HUMANVM

GRAMMATICA NOVA

TERTIA DECLINATIO III

Dēclīnātiō tertiā

[A/B] Masculīnum et fēminīnum.

Vocābula masculīna: pāstor, mercātor, clāmor, timor, color, sōl, āēr, venter, leō, pulmō, homō, pēs, sanguis; pānis, collis, piscis, mōns, dēns, cēt.

Vocābula fēminīna: ovis, vallis, avis, auris, nūbēs, frōns; arbor, vōx, praepositīō, dēclīnātiō, cēt.

[C] Neutrum.

Vocābula neutra: flūmen, ōs, crūs, corpus, pectus, iecur, caput, cor; viscera (*pl*); mare, animal, cēt.

Plūrālis: *-a*. Accūsātīvus = nōminātīvus.

‘Corpus’ et ‘flūmen’ dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>
<i>Nōm.</i>	corpus	corpor <i>a</i>	flūmen	flūmin <i>a</i>
<i>Acc.</i>	corpus	corpor <i>a</i>	flūmen	flūmin <i>a</i>
<i>Gen.</i>	corpor <i>is</i>	corpor <i>um</i>	flūmin <i>is</i>	flūmin <i>um</i>
<i>Dat.</i>	corpor <i>ī</i>	corpor <i>ibus</i>	flūmin <i>ī</i>	flūmin <i>ibus</i>
<i>Abl.</i>	corpor <i>e</i>	corpor <i>ibus</i>	flūmin <i>e</i>	flūmin <i>ibus</i>

Ut ‘corpus’ dēclīnantur: pectus -or|*is*, ōs ōr|*is*, crūs crūr|*is*, iecur -or|*is* (cor cord|*is*, caput -it|*is*); plūrālis: viscer|*a* -um.

‘Mare’ et ‘animal’ hōc modō dēclīnantur:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>
<i>Nōm.</i>	mar <i>e</i>	mar <i>ia</i>	animal	animāl <i>ia</i>
<i>Acc.</i>	mar <i>e</i>	mar <i>ia</i>	animal	animāl <i>ia</i>
<i>Gen.</i>	mar <i>is</i>	mar <i>ium</i>	animāl <i>is</i>	animāl <i>ium</i>
<i>Dat.</i>	mar <i>ī</i>	mar <i>ibus</i>	animāl <i>ī</i>	animāl <i>ibus</i>
<i>Abl.</i>	mar <i>ī</i>	mar <i>ibus</i>	animāl <i>ī</i>	animāl <i>ibus</i>

ACCUSATIVUS CUM INFINITIVO

Accusativus cum infinitivo est structura grammatica.

Exemplum: **Syra Iuliam dormire videt.**

Explanatio: Iulia dormit et Syra Iuliam quae dormit videt.

‘Iuliam dormire’ est accusativus cum infinitivo.

Accusativus cum infinitivo ponitur ad verba:

- Verba sentiendi:

✦ Videre 👁️ 👁️

✦ Audire 👂

✦ Sentire 🎯👉

- Verbum iubere 🧑🏆

- Verbum dicere 🗣️

- Verba cogitandi

✦ Putare 🧐?

✦ Cogitare 🧠👦

- Verbum gaudere (laetus/a esse)

- Verbum necesse esse

EXEMPLA

Puella aves volare videt.

Medicus virum spirare sentit.

Magister discipulos currere iubet.

Magister Linguae Latinae rosam vocabulum femininum esse dicit.

Puella rosas pulchras esse putat.

VOCABULA NOVA

corpus membrum brachium crus manus caput auris os capillus frons
gena cerebrum labrum lingua pectus cor sanguis vena color iecur
venter viscera medicus poculum culter humanus stultus
ruber sanus aeger noster bene male fluere sanare sedere stare tangere
arcessere iubere revenire aegrotare dicere spectare dolere apponere
sentire horrere palpitare putare gaudere detergere posse modo super
infra de atque nec

MILES ROMANVS

GRAMMATICA NOVA
ADIECTIVA

GRADUS POSITIVUS

masculinum femininum neutrum

Exempla: **altus**, **alta**, altum / **gravis**, grave

- **Magister** Linguae Latinae non **altus** est.
- **Ancillae** sunt **altae**.
- **Saccus** quem Leander portat non **gravis** est.
- **Iulia** est puella **alta**.
- **Sacci** servorum sunt **graves**.
- **Baculum** Iulii non **grave** est.

GRADUS COMPARATIVUS

masculinum femininum neutrum

Exempla:

minus __ quam ↓
 tam __ quam ↔
 magis __ quam ↑

- **Magister** Linguae Latinae minus **altus** est quam magister artis.
- **Ancillae** sunt magis **altae** quam servi.
- **Saccus** quem Leander portat magis **gravis** est quam saccus Medi.
- **Iulia** puella tam **alta** est quam Margarita.
- **Sacci** servorum magis **graves** sunt quam saccus Iulii.
- **Baculum** Iulii minus **grave** est quam caput Quinti.

masculinum femininum neutrum

Exempla: **altior**, **altius** / **gravior**, **gravius** = magis __ quam ↑

Vocabulum+ -ior/-ius

- **Magister** Linguae Latinae non **altior** quam magister artis est.
- **Ancillae** sunt **altiores** quam servi.
- **Saccus** quem Leander portat non **gravior** est quam saccus Medi.
- **Iulia** puella est **altior** quam Margarita.
- **Sacci** servorum sunt **graviore**s quam saccus Iulii.
- **Baculum** Iulii non **gravius** est quam caput Quinti.

DECLINATIO QUARTA

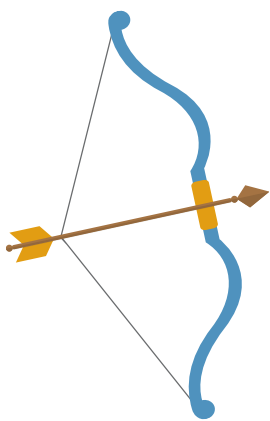
Dēclīnātiō quārta

‘Exercitus’ (*m*) dēclīnātur hōc modō (vidē exempla in versibus 80–89 huius capitulī):

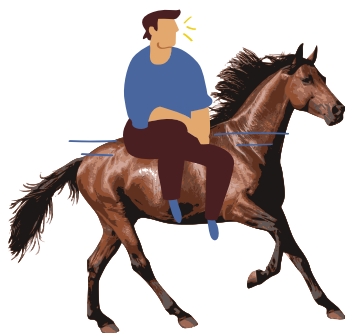
	<i>Singulāris</i>	<i>Plūrālis</i>
<i>Nōminātīvus</i>	exercit us	exercit ūs
<i>Accūsātīvus</i>	exercit um	exercit ūs
<i>Genetīvus</i>	exercit ūs	exercit uum
<i>Datīvus</i>	exercit uī	exercit ibus
<i>Ablātīvus</i>	exercit ū	exercit ibus

Ut ‘exercitus’ dēclīnantur masculīna: arcus, passus, equitātus, impetus, metus, versus, cēt.; fēminīnum: manus.

arcus, arcus

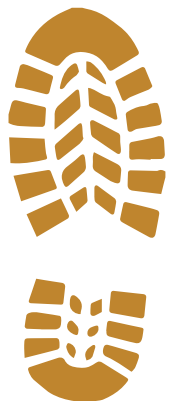
equitatus, equitatus

metus, metus

passus, passus

VOCABULA NOVA

frater soror nomen praenomen cognomen avunculus miles scutum
 gladius pilum arma arcus sagitta pugnus hasta pedes eques
 pars finis patria hostis bellum exercitus dux castra passus fossa vallum
 equitatus impetus metus versus milia tristis armatus brevis
 gravis levis barbarus altus latus fortis vester ferre pugnare
 incolere dividere oppugnare metuere militare defendere iacere
 expugnare fugere contra ac adiectivum comparativus

ANNVS ET MENSES

GRAMMATICA NOVA

ADIECTIVA II

GRADUS SUPERLATIVUS

masculinum femininum neutrum

Exempla: altissimus, altissima, altissimum / gravissimus, gravissima, gravissimum

pulcherrimus, pulcherrima, pulcherrimum / facilimus, facilima, facilimum

Vocabulum+ -issimus, -issima, -issimum

- Magister Linguae Latinae altissimus totorum magistrorum est.
- Ancillae sunt altissimae ex servis et ancillis.
- Saccus quem Leander portat gravissimus inter omnes saccos est.
- Iulia puella altissima est.
- Sacci servorum sunt gravissimi.
- Baculum Iulii gravissimum est.

DECLINATIO QUINTA

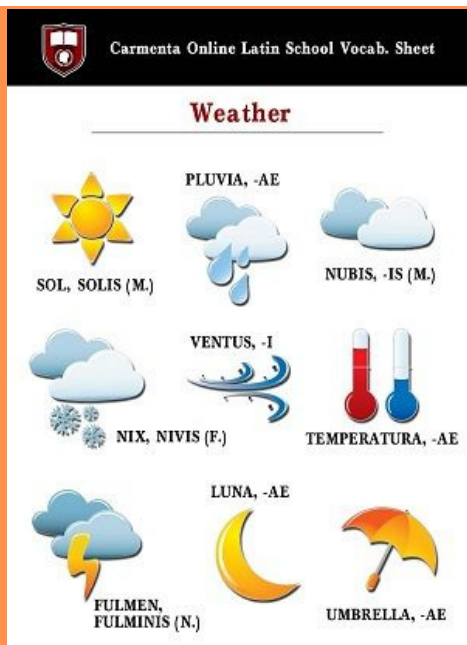
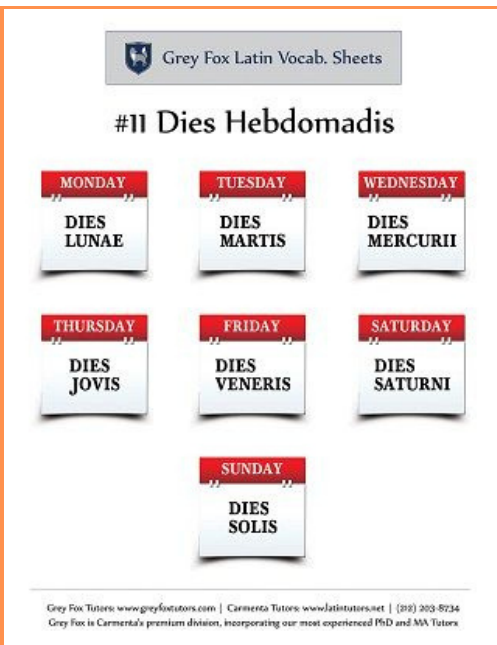
Declinatio quinta

Diēs brevissimus est ante diem VIII kalendās Iānuāriās. Māne initium diēi est. Diēi primō Iānuārii nōmen est kalendae Iānuāriae; ab eō diē incipit novus annus. Mēse Iūniō diēs longi sunt. Iūnius xxx diēs habet: numerus diērum est xxx. Diēbus primis mēnsium nōmina sunt: kalendae Iānuāriae, Februāriae, Mārtiae, Aprīlēs, cēt. Ab iis diēbus mēnsēs incipiunt.

	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	di ēs	di ēs
Accūsātīvus	di em	di ēs
Genetīvus	di ēi	di ērum
Datīvus	di ēi	di ēbus
Ablātīvus	di ē	di ēbus

Ut 'diēs' *m* declinātur 'merīdiēs' *m*, item 'faciēs' *f*, 'glaciēs' *f*, et pauca alia vocābula fēminīna.

— 'Māne' est vocābulum neutrum indēclinābile.

VOCABULA NOVA

frater soror nomen praenomen cognomen avunculus miles scutum
gladius pilum arma arcus sagitta pugnus hasta pedes eques
pars finis patria hostis bellum exercitus dux castra passus fossa vallum
equitatus impetus metus versus milia tristis armatus brevis
gravis levis barbarus altus latus fortis vester ferre pugnare
incolere dividere oppugnare metuere militare defendere iacere
expugnare fugere contra ac adiectivum comparativus

NOVVS DIES

participium -ī n (*part*)

/Puella vigilāns...

masc./fēm.	sing.	plūr.
nōm.	-ns	-nt ēs
acc.	-nt em	-nt ēs
gen.	-nt is	-nt ium
dat.	-nt ī	-nt ibus
abl.	-nt e/-ī	-nt ibus

neutr.	sing.	plūr.
nōm.	-ns	-nt ia
acc.	-ns	-nt ia
gen.	-nt is	-nt ium
dat.	-nt ī	-nt ibus
abl.	-nt e/-ī	-nt ibus

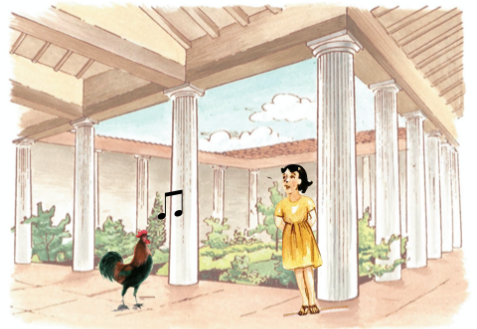
PARTICIPIUM

NOMEN

+

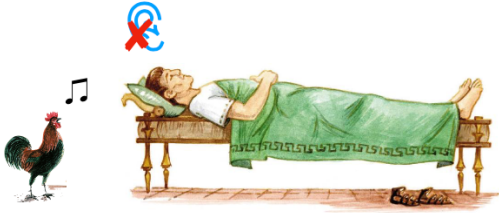
VERBUM

Iulia gallum **canentem** in atrio videt.

Iulia in atrio gallum qui cantat videt.

Gallus **canens** non auditur a puero dormiente.

Gallus qui cantat non auditur a puero qui dormit.

Non vox galli **canentis**, sed vox servorum **clamantium** puerum dormientem excitat.

Non vox galli qui cantat, sed vox servorum qui cantant puerum qui dormit excitat.

MARCUS

EQUUS

uterque, utraque, utrumque
neuter, neutra, neutrum
uter?, utra?, utrum?

Marcus est puer. Equus bestia.

Uterque est animal= et Marcus animal et
equus animal est.

Neuter est vir= neque Marcus neque equus
est vir.

Uter est filius Iulii, Marcus an equus?

Marcus est filius Iulii.

VOCABULA NOVA

gallus vestimentum tunica toga calceus parentes tabula stilus regula
res apertus clausus sordidus purus nudus togatus dexter sinister omnis
cubare vigilare valere excitare surgere afferre lavare mergere solere
frigere poscere vestire induere gerere inquit uterque neuter alter uter?
mihi tibi mecum tecum secum nihil quomodo hodie adhuc primum
deinde praeter an vale participium

MAGISTER ET DISCIPVLI

GRAMMATICA NOVA TEMPUS PRAESENTIS

	1ª conj.	2ª conj.	3ª conj.	4ª conj.
1ª pers. sing.	laudo	habeo	mitto	audio
2ª pers. sing.	laudas	habes	mittis	audis
3ª pers. sing.	laudat	habet	mittit	audit
1ª pers. plur.	laudamus	habemus	mittimus	audimus
2ª pers. plur.	laudatis	habetis	mittitis	auditis
3ª pers. plur.	laudent	habent	mittunt	audiunt

EXEMPLUM: AMBULARE

EGO AMBULO

TU AMBULAS

IS AMBULAT

NOS AMBULAMUS

VOS AMBULATIS

EAE AMBULANT

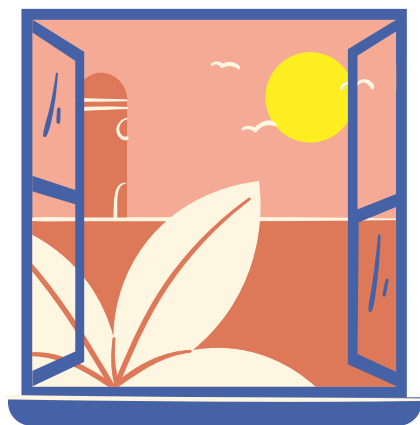
VOCABULA NOVA

ludus magister discipulus virga sella ianua verum tergum malum lectulus
severus tacitus verus posterior inferior prior punire considerare
exclamare desinere redire reddere recitare licere sum es sumus estis
ego tu nos vos nondum statim tum quid? domi antequam at si nisi

TEMPESTAS

GRAMMATICA NOVA

VERBA DEPONENTIA

sol oritur

Ea dicuntur quae forma activa carent et cuius **forma passiva sensum activum habent**.

INFINITIVI VERBORUM DEPONENTIUM:

-**Primae coniugationis**: mirari, minari, venari, recordari

-**Secundae**: vereri, reri, fateri

-**Tertiae**: sequi, loqui, uti, fungi, oblivisci, pati, frui, nasci, apisci, gradi

-**Quartae**: partiri, metiri, adsentiri, oriri, moriri

ABLATIVUS ABSOLUTUS

Quid est? Ablativus absolutus dicitur **sententia participialis**, cuius vocabula, in casu ablativo constituta, non habent cum sententia praecipua vinculum grammaticum.

Audiente Quinto, magister librum recitat.
ABL. ABS.

Dum Quintus audit...

Aegrotante Quinto, medicus eum aspicit.
ABL. ABS.

Dum Quintus aegrotat...

SEPTENTRIONES

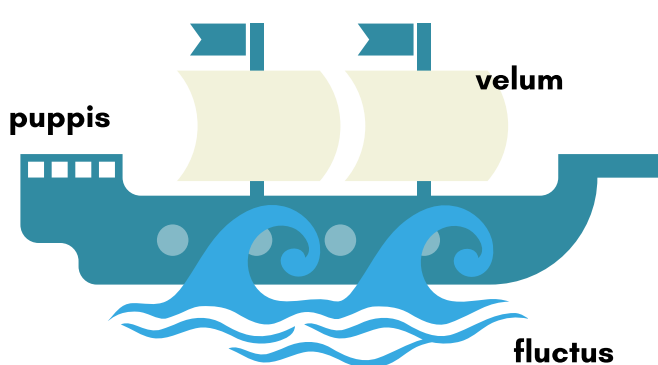
OCCIDENS

ORIENS

MERIDIES

navis

fluctus

nubis

imber

fulgur, fulguris n.

VOCABULA NOVA

navis portus locus ora merx nauta ventus tempestas fluctus velum puppis gubernator oriens occidens septentriones altum tonitrus fulgur situs superus inferus maritimus tranquillus turbidus contrarius serenus ater interesse appellare navigare influere opperiri flare turbare implere egredi gubernare oriri occidere conscendere proficisci sequi cernere laetari vereri intueri labi complecti consolari loqui invocare iactare haurire servare conari fieri fit fiunt paulum semper simul vix praeterea iterum sive vero propter deponens